

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

АНАЛИЗА СЛУЧАЈА ЗАБРАНЕ
УЧЕСТВОВАЊА НОВАКА
ЂОКОВИЋА НА АУСТРАЛИАН
ОПЕНУ 2022. ГОДИНЕ.

Завршни рад

Студент:

Ђорђе Станковић

Ментор:

Ван. проф. др Сандра Раденовић

Београд 2022.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

АНАЛИЗА СЛУЧАЈА ЗАБРАНЕ
УЧЕСТВОВАЊА НОВАКА
ЂОКОВИЋА НА АУСТРАЛИАН
ОПЕНУ 2022. ГОДИНЕ.

Студент:

Ђорђе Станковић 52/2017

Ментор:

Ван. проф. др Сандра Раденовић

Чланови комисије:

Ван. проф. др Бранка Савовић

Ван. проф. др Милош Марковић

Београд 2022.

Сажетак

Спорт се може изражавати као подручје афирмације људске хуманости, и уопште као средство хуманизације друштвених односа, насупротив различитим подсвесним и рационалним атавистичким елементима човека. Он је, уједно, и област координације и изграђивања демократије, насупротив етатистичким претензијама и злоупотреби власти. Под одређеним друштвеним околностима, спорт може да постане област злоупотреба политичког фактора, сфера прикривене милитаризације друштва, област владавине асполутизма и завођење људи.¹

Отворено првенство Аустралије у тенису је један од 4 гренд слем турнира која се одржава током године и никада у његовој историји се није десило да дође до забране учествовања једног играча, као што се десило 2022. године Новаку Ђоковићу због његовог избора да се невакцинише против вируса Ковид-19.

Велику пажњу на светском нивоу је привукла сага око Ђоковића, пошто у првом плану није био само спорт него је овај случај залазио и у друге сфере друштва. Како је ситуација била глобална тако је и привукла невероватну пажњу медија који су на различите начине извештавали о томе. Средства масовних комуникација не извештавају само о спортским резултатима врхунских спортиста, већ информишу јавност и о детаљима из њиховог свакодневног живота креирајући тако својеврсне спортске звезде (Миловановић, 2017: 195).

У овом раду обрађена је анализа случаја забране учествовања Новака Ђоковића на Аустралиан опену 2022. године, који се показао као јако значајан догађај и пример како се услед лоше организације власти Аустралије и челника турнира који су прешли етичке, друштвене и зашто не рећи моралне границе. Дошло до низа негативних друштвених последица и негативне промоције државе Аустралије као и негативне промоције самог турнира Аустралиан опена.

¹ <http://savremenisport.com/teorija-sporta/osnove-sporta/1/21/sport-i-politika>

Прикупљањем, систематизацијом објективних чињеница даљом критичком анализом података, утврђена је одговорност самих челника власти Аустралије. Они су својим поступцима извели низ пропуста у целом овом случају, које су директно довеле до последица пре свега према актеру ове саге Новаку Ђоковићу којем је услед депортације из државе онемогућено учествовање на турниру.

Цела ова ситуација нам је отворила мноштво питања, показала нам је многе ствари од самог политичког уређења државе Аустралије и масовног медијског извештавања до тога да ли је врхунском спортисти дозвољено да има личну слободу мишљења приликом одлучивања о сопственом телу.

Кључне речи: Новак Ђоковић, спорт, Аустралиан Опен, Ковид-19, Аустралија, политика, етика.

Садржај

1. УВОД.....	6
2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА.....	8
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА.....	9
3.1. Предмет истраживања.....	9
3.2. Циљ рада.....	9
3.3. Задаци рада.....	10
4. МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА.....	11
5. НОВАК ЂОКОВИЋ.....	12
5.1. Биографија.....	12
5.2. Резултати и достигнућа.....	15
5.3. Стручни тим и стил игре.....	20
6. АУСТРАЛИАН ОПЕН.....	24
6.1. Медицинско изузеће.....	26
6.2. Суђење и депортација.....	31
7. ИЗВЕШТАВАЊЕ МЕДИЈА И СТРУЧЊАКА.....	39
7.1. Извештавање домаћих медија.....	40
7.2. Извештавање страних медија.....	43
7.3. Анализа стручних радова.....	46
8. ЗАКЉУЧАК.....	49
9. ЛИТЕРАТУРА.....	52
9.1. Извори са интернета.....	53

1.УВОД

Савремени спорт, као никада пре, представља упечатљив пример неолибералног капитализма и индустријализованог бизниса забаве, са елементима спектакла. Све што економско тржиште захтева од спорта, спорт безусловно даје и уступа, без обзира на негативне последице како на саме спортисте и спортску заједницу, тако и на конзументе односно публику и гледаоце.

Као интегрални део физичке културе, од физичког васпитања и рекреације модерни спорт одвојен је потребом да се задовољи тржиште новца који се остварује кроз спортске манифестације, често главним критеријумом успеха и основним циљем деловања спортске делатности (Раденовић, 2015). Спортисти као актери, вођени идеалима и љубављу према одређеним спортским дисциплинама, често су неприпремљени за законе и правила која важе у професионалном спорту. У жељи да промене свој и животе својих породица, спортисти крећу у ту неизвесну авантуру где успех не зависи само од њихових способности и вештина, већ и од разних других фактора: говорног подручја из кога долазе, медијске атрактивности, популарности на друштвеним мрежама, привлачности спонзорима, сарадљивости и послушности према надређеним структурама, атрактивности у извођењу, понашању, вакциналном статусу итд.

Атп представља асоцијацију тениских професионалаца за мушки тенис, основана је у септембру 1972. године од стране Кремера, Дефа и Дрисдејла. Главно седиште Атп организације је у Лондону, док се интернационално седиште налази у Сиднеју.²

Атп турнеја обухвата Атп Мастерс 1000, Атп Мастерс 500, Атп серију 250, Атп челенџер серију и Итф фјучерс серија. Атп такође надгледа и шампионски тур за сениоре, као и светско екипно првенство. Гренд слемови, олимпијске игре и дејвис куп не спадају под окриље атп, већ Итф иако се на овим турнирама деле бодови за Атп листу. Играчи и дубл тимови са највише поена на листи (сакупљених током календарске године) учествују крајем године на Завршном мастерсу.

² https://en.wikipedia.org/wiki/ATP_rankings

Први пут од постојања АТП организације се десило да се једном тенисеру забрани учествовање на турниру због његовог вакциналног статуса, то се догодило Новаку Ђоковићу на Аустралиан опену 2022. године.

АТП организација је позвала све тенисере да се вакцинишу против вируса Ковид-19 пре почетка првог гренд слема у сезони, оцењујући да је то кључно за тенис у условима пандемије, у саопштењу се наводи да је 97 одсто тенисера из првих 100 на АТП листи вакцинисано пред почетак турнира.

Већ од раније знамо да Новак и АТП нису у љубави, наине он је Васеком Поспишелом направио ново удружење тенисера ПТПА, ово удружење се заузима за промене у тениском свету како би сви играчи и играчице имали једнака права али и већа примања, они желе да промене устаљену праксу да 50 одсто новца иде турнирима а 50 одсто играчима и играчицама, то се никако не допада челницима АТП који су одбили да сарађују са ПТПА. АТП је и раније критиковао Ђоковића због тога оцењујући да заправо жели „да дели и даље фрагментира тенис.“³

Користећи пример анализе студије случаја, који представља централни проблем овог рада потребно је извући поуке као и наћи предлог решења услед забране учествовања Ђоковића на отвореном првенству Аустралије 2022. године, јер његов утицај како на спорт тако и друштво генерално је велики, доста младих људи се угледа на њега и у њему види узор.

³ <https://boom93.rs/bbc/slucaj-novak-djokovic-srpski-teniser-nastavnja-da-trenira-u-melburnu-atp-se-konacno-oglasio-i-podrzao-odluku-suda/>

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА

Социологија спорта представља друштвену и емпиријску науку која се бави проучавањем утицаја друштвених појава на спорт, дефинишући његову друштвену функцију и позицију, као и утицај самог спорта на друштво, његове чиниоце и елементе (Раденовић, 2014).

Спорт можемо одредити као један од друштвених феномена са свим својим карактеристикама, специфичностима, позитивним и негативним факторима. Префесионализацијом спорта, он постаје примарно занимање, и егзистенцијално решење, не само за саме спортисте, већ и за људе који се директно не такмиче, али су неизоставни део и фактор сваке спортске организације. Као и сви друштвени феномени, спорт са собом носи позитивне и негативне факторе који га одређују и чине мање или више: друштвено прихватљивим, популарним и масовним, етички и морално исправним и здравствено усмереним.

Врхунски спортисти су у центру медијске пажње и уопште, пажње јавности не само због својих спортских резултата, већ када су у питању и актуелне неспортске теме (Миловановић, 2017). Свакако да је забрана учествовања Новака Ђоковића на Аустралиан Опену 2022. године због невакцинације против вируса Ковид-19 довела до отварања бројних питања. Пре свега да ли су правила и пропозиције такмичења иста за све без обзира на социодемографске карактеристике (пол, раса, националност или вакцинални статус)? Да ли врхунски спортиста сме да прича о неспортским темама? И ако су те теме директно везане за његов живот као и његову каријеру, доста различитих мишљења и ставова као и начина извештавања медија како страних, тако и домаћих, довели су до полемике. Случај Новака Ђоковића је превазишао границе спорта и отворио нам нека нова питања, најпре да ли је врхунском спортисти допуштено да има личну слободу мишљења и изјашњавања по вакциналном статусу, као и да ли уопште има слободу одлучивања шта ће уносити у властито тело. Предмет рада јесте проблематика исказивање властитог мишљења врхунског спортисте Новака Ђоковића, по питању актуелне теме обавезне вакцинације против вируса Ковида-19 у контексту учествовања на Аустралиан Опену 2022. године. Посебан фокус биће посвећен анализи извештавања медија.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА

3.1. Предмет истраживања

Проблем у забрани учествовања спортистима на такмичењима свакако може изазвати мноштво реакција друштва на то, са једне стране могу изазвати позитивне реакције а оне долазе углавном од осталих спортиста који се такмиче на том турниру, пошто самом забраном неким играчима се отвара доста више могућности на том такмичењу. Тако је и сам Рафаел Надал признао да из спортског угла не би волео да Ђоковићу буде омогућено учествовање на отвореном првенству Аустралије. Док пак доста је више негативних реакција које долазе највише од дела публике, сам публицитет и посећеност такмичења је доста мања, што доводи до велике штете и проблема организатора турнира. Предмет рада јесте проблематика исказивање властитог мишљења врхунског спортисте Новака Ђоковића, која би из разних сфера посматрања могла да промени ставове организатора турнира у њиховој даљој будућности, не мислећи конкретно на тенис већ генерално на спорт.

3.2. Циљ рада

Циљ овог рада јесте да се укаже на могуће последице (друштвене, политичке, медицинске итд.) забране учествовања Новака Ђоковића на Аустралиан Опену 2022. године због невакцинације против вируса Ковид-19, као и да се прикаже начин извештавања медија о том случају.

3.3. Задаци рада

1. Прикупити релативну литературу;
2. Прикупити и анализирати релативну документацију која уређује правила учествовања на Аустралиан Опену 2022. године
3. Анализирати радове стручњака на ову тему;
4. Прикупити и анализирати чланке и извештаје страних медија током одржавања турнира о случају Новака Ђоковића на Аустралиан Опену 2022. године;
5. Прикупити и анализирати чланке и извештаје домаћих медија током одржавања турнира о случају Новака Ђоковића на Аустралиан Опену 2022. године;
6. Упоредити прикупљене податке о извештавању домаћих и страних медија током одржавања турнира о случају Новака Ђоковића на Аустралиан Опену 2022. године.

4. МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Приликом израде овог рада биће коришћен метод теоријске анализе, анализе садржаја и историјски метод са свим својим фазама:

1. Прикупљање и систематизација историјских чињеница
2. Проучавање извора и критичка анализа истих
3. Генерализација прикупљених података
4. Експозиција

5. НОВАК ЂОКОВИЋ

5.1. Биографија

Новак Ђоковић је рођен 22. маја 1987. године у Београду, СР Србија, СФР Југославија, у породици Срђана и Дијане Ђоковић. Одрастао је у београдском насељу Бањица, поред њега он има два млађа брата Марка и Ђорђа, који су такође играли професионално тенис.

Новак Ђоковић имао је само седам година када је одлучно изјавио да жели да буде најбољи тенисер света. На томе је вредно радио, па је школа остала у другом плану. Ипак, завршио је „Бора Станковић“ на Бањици, а упоредо са Тениском академијом Николе Пилића као тинејџер је похађао Спортску гимназију. Јасно је да средњу школу није могао да заврши онако како то чине остали, „обични“ ученици. Због обавеза и путовања на турнире био је „ванредан случај“ и долазио је само када је требало да полаже испите.⁴

Новак је почео да се бави тенисом са четири године а већ као шестогодишњак, послат је у тениски камп у организацији Тениског клуба Партизан под надзором југословенске тенисерке Јелене Генчић на Копаонику, где су Ђоковићеви родитељи држали ресторан брзе хране и посао са спортском опремом. Новак увек спомиње колики значај за његов развој је имала Јелена, не само тениски већ и људски, од малих ногу у њему је препознала невероватан таленат и поред тога оно што је доста важније успела је да му усади значај истрајности и упорности у тренинзима, као и значај фер плеја и поштовање противника.

⁴ <https://www.poznati.info/novak-djokovic-biografija/>

Генчић је са младим Ђоковићем радила наредних шест година пре него што је схватила да је, због његовог брзог развоја, одлазак у иностранство у потрази за већим изазовима и бољом конкуренцијом најбоља опција за његову будућност. Она је тада истицала како је убеђена да ће Новак једнога дана бити шампион као и да није видела талент већи још од Монике Селеш.⁵ У том циљу контактирала је Николу Пилића и у септембру 1999. године Новак се преселио у његову тениску академију у Обершлајсхајму у Немачкој, где је провео четири године. Са 14 година започео је међународну каријеру, освајајући европска првенства у појединачној конкуренцији, дублу и екипном такмичењу, још као јунор се истицао у добрим резултатима.

Ђоковић је љубитељ језика, говори српски, енглески, француски, немачки и италијански. Своју супругу Јелену Ристић упознао је у средњој школи, а са њом је почео да се забавља 2005. Њих двоје су се верили у септембру 2013, а 10. јула 2014. венчали су се на Светом Стефану у Црној Гори, док је венчање у цркви одржано у на истом месту, у цркви Светог Стефана која припада манастиру Прасквица. У априлу 2014. Ђоковић је објавио да он и Јелена чекају прво дете. Њихов син Стефан је рођен у октобру 2014. док је ћерка Тара рођена 2017. године.

Новак је и носилац дипломатског пасоша, који му је доделио тадашњи министар спољних послова Вук Јеремић 2011. године, у тениском центру „Новак“ пред великим бројем званица дипломатског кора. Он је том приликом рекао:“ Част ми је да у дипломатску службу промовишем људе који су допринели популарности Србије у свету. Наша земља је прошла кроз лош период, чије последице се и даље осећају. Лоша слика, лош глас и предрасуде су остале у једном делу света. Најефикаснији начин да се бори против тако нечега је љубав и истрајност за своју земљу. А мислим

⁵ <https://stil.kurir.rs/celebrities/vip-prica/153215/ona-je-otkrila-najboljeg-tenisera-sveta>

да нема никога ко би могао да каже да ви (тенисери) нисте шампиони у тим категоријама. Велика је част на тај начин представљати своју земљу, али нема ниједне земље на свету којој не би била част да јој ви будете амбасадори.⁶ Апсолутно сам сагласан да један од убедљиво највећих амбасадора и репрезент наше земље у најлепшем светлу кроз читаву каријеру је Новак, већини људи у свету кад поменете име Србија први синоним буде Ђоковић.

Године 2007. је основао фондацију „ Новак Ђоковић“ која као организација улаже у предшколско образовање у Србији, земљи у којој тек свако друго дете има приступ предшколском образовању. Том приликом је изјавио: „Одрастао сам у земљи коју су током историје потресали сукоби, а у којој без обзира на то деца и даље сањају велике снове. Током целог свог детињства имао сам подршку породице, јер су они веровали у мене и сањали заједно са мном. Данас сам успео да остварим снове из детињства и постанем један од најбољих тенисера на свету, да освојим више гренд слем титула. Веома ми је важно да управо сада, док сам још увек млад и привлачим пажњу многих око себе, започнем своје филантропско наслеђе. Желим да ову пажњу усмерим на рад фондације и на тај начин помогнем великом броју деце да остваре своје снове. На мом примеру могу научити да је много тога могуће ако човек верује, ако се труди и ако има подршку своје породице. Суочио сам се са свакодневним проблемима које виђам у мојој земљи и одлучио да је моја мисија да помогнем да се побољшају услови образовања и одрастања наших најмлађих. Сматрам да улагањем у рано образовање можемо да допринесемо да наша земља добије стручни и образовани кадар који ће помоћи колективне напоре да смањимо сиромаштво и укључимо све маргинализоване групе.“⁷

⁶ <https://novakdjokovic.com/vesti/ostalo/dodeljeni-diplomatski-pasosi-teniserima/>

⁷ <https://novakdjokovicfoundation.org/sr/nas-osnivac/>

Рад Фондације темељи се на уверењу да се предшколским образовањем могу променити животи деце и целе заједнице. То се постиже стварањем најквалитетнијих програма и окружења за учење, у којима је прилику да се усавршава имало више од 2.200 васпитача и учитеља. Фондација "Новак Ђоковић" је до сада реконструисала и изградила 47 вртића и помогла више од 47.505 деце.⁸

Из свега овог приложеног можемо видети колики је заправо Новак амбасадор своје земље, и колико се на све начине труди и залаже за свој народ и њихов лакши живот, не доносећи само радост путем својих успеха већ и залагајући се за духовно очување нације.

„Сервирај за победу“ је књига Новака Ђоковића која је објављена 2013. године и у којој прича како је преживео бомбардовање Београда, како је одрастао у ратом разореној Србији и пробио се међу најбоље играче у свом спорту. Потом нам открива начин исхране који га је сасвим преобразио и узнео на сам врх. Како је наставио да унапређује своју исхрану, тако су му нестали здравствени проблеми, а боље здравље и ментална снага омогућили су му да оствари своја два сна из детињства, да освоји Вимблдон и постане најбољи тенисер на свету.⁹

5.2. Резултати и достигнућа

Први значајнији пробој на великој сцени Ђоковић је направио на Ролан Гаросу 2006. године, кад је у четвртфиналу заустављен од каснијег победника и његовог највећег ривала током целе каријере Рафаела Надала. Прво гренд слем полуфинале бележи на истом месту наредне 2007. године,

⁸ <https://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/4457655/fondacija-novak-djokovic-loptice-donacija-janicas-tenisa.html>

⁹ https://www.laguna.rs/n2245_knjiga_serviraj_za_pobedu_laguna.html

где је изгубио од истог противника. До свог првог финала на гренд слем турниру долази на Отвореном првенству САД 2007. Поразио га је тадашњи први тенисер света Роџер Федерер у три сета. Ђоковић је освојио своју прву титулу на гренд слем турнирима на Отвореном првенству Аустралије 2008. савладавши у финалу Жоа-Вилфрида Цонгу у четири сета. Освојивши Отворено првенство Аустралије, Ђоковић је постао најмлађи играч у Опен ери који је стигао до полуфинала сва четири гренд слем турнира.

До свог трећег финала на гренд слем турнирима дошао је поново на Отвореном првенству САД 2010. изгубио је од Рафаела Надала. Наредне године тријумфовао је на Отвореном првенству Аустралије победом над Ендијем Маријем, као и на Вимблдону, савладавши Рафаела Надала, након чега се 4. јула први пут нашао на првом месту АТП листе. Исте године је освојио и Отворено првенство САД. На Ролан Гаросу је пет пута играо финала, 2012. 2014. и 2020. губи од Рафаела Надала, 2015. од Станисласа Вавринке, да би напослетку подигао трофеј 2016. победом над Ендијем Маријем у финалу, чиме комплетира Гренд слем колекцију и уједно постаје тек трећи тенисер у историји који је везао четири најпрестижнија турнира у овом спорту (Дон Баџ и Род Лејвер)¹⁰. Новак је у том тренутку био власник сва 4 гренд слем турнира која нису била освојена исте календарске године, то је један од најтежих подухвата које можете да остварите у тенису зато су аналитичари и стручњаци то назвали „Ђоко слем.“

Титулама на Отвореном првенству Аустралије 2012. (против Надала у најдужем мечу гренд слем финала у историји) и 2013. против Марија у финалу Ђоковић је постао први тенисер који је освојио овај гренд слем три пута заредом у Опен ери, да би новим тријумфима у финалима Мелбурна

¹⁰ https://en.wikipedia.org/wiki/Novak_Djokovic

над Маријем 2015. 2016. Надалом 2019. Доминика Тима 2020. и Данила Медведева 2021. са девет трофеја постао апсолутни рекордер овог турнира у мушкој конкуренцији оставивши за собом великане Емерсона и Федерера (по шест). Новак има скор када дође до полуфинала и финала Аустралијан Опена невероватних 9:0, сваки пут када је долазио до полуфинала овог гренд слема он га је касније и освајао.

На Вимблдону 2014. 2015. и 2019. у великом стилу подиже победничке пехаре тријумфима над Федерером у финалима, посебно се истиче финале 2019. године које апсолутно сви тениски аналитичари сврставају у један од најбољих мечева свих времена, после тога су се чак водиле неке студије о Новаковој менталној снази. Ђоковић и на Отвореном првенству САД 2015. успева да победи Федерера у финалу. Новак се 7. јула 2014. по трећи пут пење на прво место АТП листе. Након паузе проузроковане повредом лакта, враћа се на велику сцену и 2018. освајањем Вимблдона и Отвореног првенства САД, сустиже свог идола из детињства Пита Сампраса по броју гренд слем пехара (у том тренутку 14) и уједно са тридесет једном годином постаје најстарији тенисер који завршава сезону на месту број 1 од почетка АТП бодовања.

Година 2020. је била у најмању руку чудна у свету тениса, пре свега због пандемије вируса Ковид-19 која је изазвала многобројна отказивања турнира широм света, мада и у таквој години Новак је успео да одбрани титулу у Аустралији и да игра финале Ролан Гароса и да заврши годину поново први на АТП листи тада шести пут у каријери. У тој години се десила и најконтроверзнија одлука у историји гренд слема, наиме Новак је био дисквалификован са Отвореног првенства САД зато што је погодио ненамерно линијског судију, а што је још једна тема о којој би се могло много дискутовати.

Година 2021. је била једна од најбољих у Новаковој каријери, јер је играо сва 4 финала гренд слема, и освојио 3: Отворено првенство Аустралије, Ролан Гарос и Вимблдон. Нажалост изгубио је финале Отвореног првенства САД, да је то успео да освоји био би једини тенисер од 1969. године и Рода Лејвера који је освојио сва 4 гренд слема у једној календарској години, и сам Новак је изјавио да му је то један од најтежих пораза у каријери. Успео је да заврши годину на првом месту АТП листе рекордни седми пут.

Година 2022. није почела добро по Новака, пошто услед забране учествовања на Аустралиан Опену није му омогућено да брани титулу, али опет и у таквој години успео је да освоји Вимблдон по седми пут у његовој каријери, и долазимо до броја од укупно 21 гренд слем титуле за Новака Ђоковића. Стварно невероватан број, и велики успех надајмо се да ће их у будућности бити још више.

Оно што такође Новака издваја од осталих јесте позитиван скор у мечевима против његових највећих ривала са Федерером 27:23 а ривалство са Рафаелом Надалом се сматра једним од највећих не само у историји тениса него и спорта генерално. До сада су одиграли 59 мечева а Новак води 30:29 у међусобном скору.

Ђоковић је освојио и рекордних тридесет осам турнира из мастерс 1000 серије: шест пута Мајами, Рим и Париз, пет пута Индијан Велс, по четири пута Канаду и Шангај, три пута Мадрид и по два пута Монте Карло и Синсинати а био је и финалиста још седамнаест пута. Ђоковић је једини играч који је успео освојити Златни мастерс, све турнире мастерс 1000 серије, и то у два наврата, а најбољи је и са 27 титула из ове категорије на тврдој подлози, као и са 6 трофеја у дворани.

Заједно са саиграчима из репрезентације Србије, освојио је титуле у Дејвис купу 2010. и АТП купу 2020. Државни је рекордер по броју добијених Дејвис куп мечева у синглу 38.

Новак је пет пута освајао Тениско првенство Дубаија, турнир из категорије 500, а на Отвореном првенству Кине у Пекингу, из исте категорије, има рекордних шест титула уз савршен учинак без изгубљеног меча. Од 8. марта 2021. држи рекорд са највише седмица као играч број 1 на АТП листи у историји тениса, тренутно је на 373 седмице.

Све укупно тренутни биланс победа и пораза износи 1012-204, до сада у каријери је освојио 88 АТП титула у синглу и једну у дублу, држи многобројне рекорде по свим параметрима, и играч који је убедљиво успео да заради највише новца од наградних фондова турнира чак US\$ 158,996,253.¹¹

Ђоковић 2011. године добија од патријаха орден Светог Саве, то је највише одликовање које додељује Српска православна црква, јер је доста учинио за нашу земљу својим успесима и био небројано пута донатор српској цркви, такође је одликован и орденом Карађорђевог звезда, као и орденом Републике Српске. Новак такође поседује и четири Лауерус награде које се додељују спортисти године, још пар номинација и улазак у најужи круг за добијање овог признања, то нам само показује да је Ђоковић величина не само у свету тениса већ глобалног спорта.

¹¹ <https://www.atptour.com/en/players/novak-djokovic/d643/overview>

5.3. Стручни тим и стил игре

У раној Новаковој каријери у периоду 2004. и 2005. Ђоковића је тренирао Дејан Петровић. Од јесени 2005. до јуна 2006. тренирао га је Рикардо Пјати, који је своје време поделио између њега и Ивана Љубичића тада једног од топ 20 тенисера на АТП листи али ова сарадња није била дугог века пошто Пјати није могао да се посвети обојици тенисера у исто време.¹²

Од јуна 2006. до маја 2017. Ђоковића је тренирао бивши словачки професионални тенисер Маријан Вајда. Први пут су се срели током те године Отвореног првенства Француске, након чега је Вајда ангажован да буде тренер тада 19-годишњака у успону. Повремено је Ђоковић ангажовао додатне тренере на пола радног времена. Године 2007. током пролећне сезоне на тврдој подлози, радио је са асом аустралијског дубла Марком Вудфордом са посебним нагласком на волеј и игру на мрежи, док се од августа 2009. до априла 2010. тренеру придружио Год Мартин, који је имао улогу рада на Новаковом сервису и избацивању лоптице при том ударцу. Вајда је још у пар наврата епизодично био први тренер или помоћник тиму, да би почетком марта 2022. године њих двојца објавили престанак сарадње. Било је то дугих 15 година заједничког рада, Вајда је том приликом изјавио да ће увек бити и остати његова највећа подршка како на терену тако и ван њега и да му је част и привилегија што је радио са најбољим тенисером који је овај спорт успео да изнуди. Новак је под његовом палицом освојио чак 20 титула гренд слем шампиона, што Вајду сврстава у најтрофејнијег тренера свих времена у историји тениса. Ђоковић је у свом тениском ангажовању имао и кратке епизоде са бившим

¹² https://en.wikipedia.org/wiki/Novak_Djokovic#Playing_style_and_equipment

прослављеним тенисером Борисом Бекером, али ове епизоде сарадње нису имале дугог маха пошто нису давале резултате који су се очекивали.

Тренутни Ђоковићев први тренер је такође бивши тенисер и освајач Вимблдона Горан Иванишевић. Њих двојица заједно сарађују од 2019. године, он је увек истицао да радити са Новаком није ни мало лако јер се рачунају само победе и освајање највећих турнира, и да је самим тим његов посао доста стресан и под притиском, мада увек истиче да је Ђоковић велики шампион и доста радан како на терену тако и ван њега.¹³ Њих двојица за сада имају 6 титула гренд слема, надајмо се да их у будућности чека још доста.

Од почетка 2007. до 2017. Ђоковић је радио са физиотерапеутом Миљаном Амановићем, који је већ у тим годинама имао богат радни стаж са елитним спортистима. Новак доста времена придаје рехабилитацији за коју сматра да је једна од најважних припрема за турнире и мечеве. Тренутни његов физиотерапеут је Улисес Бадио који је у стручном тиму од 2017. године.

Почетком 2006. Новак је имао израелског кондиционог тренера Ронена Бегу, али су се њих двојица разишли током пролећа 2009. године. Потом је одлучио да направи промену након што је идентификовао своју кондицију као слабост у игри након континуираних пораза од Надала. У априлу 2009. уочи Мастерса у Риму, Ђоковић је ангажовао Аустријанца Гебхарда Фил Грича да се придружи тиму као кондициони тренер. Са њим је радио дуги низ година све до 2017. године када су и дошле највеће кадровске промене у Новаком тиму. На његово место је дошао Марко Паники после мастерса у Монте Карлу и он је даље његов први кондициони тренер.

Новак је у свом тиму имао и српског нутриционисту Игора Четојевића, који је доста помогао у измени режима исхране. Он је први увео дијету без

¹³ https://www.b92.net/sport/tenis/vesti.php?yyyy=2021&mm=07&dd=16&nav_id=1891371

глутена, сам Ђоковић у својој књизи наводи да му је та дијета много помогла у смислу физичке припреме, као и у смислу комфорности и осећаја лакоће на терену (Ђоковић, 2013).

Ђоковић игра доминантно десном руком, његову игру карактеришу дубоки и продирући ударци са обе стране терена, као и агресивна игра са основне линије, где када се уђе у размену већу од десет удараца има много веће шансе за освајање поена од противника. Његов бекхенд се сматра једним од најбољих у данашњем тенису, апсолутно сваки тениски аналитичар сматра да је Ђоковић овај ударац довео до савршенства и да му отвара једну нову димензију сигурности у игри, посебно се истиче бекхенд-паралеле велике прецизности коју у највише случајева шаље уз линију.

Познат је и као један од играча који се најбоље крећу по терену, са претежно високом агилношћу у променама правца кретања, као и мобилности и флексибилношћу у извођењима разних динамичких проклизавања којих има заиста доста у тенису. Све ове карактеристике му омогућавају добре способности одбране и покривања терена, као и много добре транзиције преласка из одбране у напад. Након што је имао потешкоћа са сервисом, нарочито у почетку његове каријере, он му је постао једно од најјачих оружја. Први сервис му је обично раван флат сервис, а други му је кик или слајс сервис, још више је карактеристике и разне варијације при сервисима унапредио од када је почео да ради са садашњим тренером Иванишевићем.

Једно од Новакових најјачих оружја током каријере је био изразито добар ритерн приликом враћања сервиса, често током меча прави варијације дефанзивног и офанзивног, невероватно добро неутралише противникову предност приликом сервиса, враћајући лоптицу скроз дубоко уз основну линију. Сваки тениски стручњак и аналитичар би се сложио да апсолутно

најбољи ритерн у историји тениса је извео Ђоковић против Федерера у полуфиналу Отвореног првенства САД 2011. године на меч лопти чиме је уједно и променио ток историје овог спорта.

Али оно што апсолутно највише издваја Новака од свих осталих је његова ментална снага, и да у најважнијим тренуцима меча он одигра најбоље. Небројано пута чак и највише у историји тениса је успевао да се врати после изгубљених првих сетова и руба пораза, још ако на то додамо да скоро целу своју каријеру за противника није имао само онога преко пута мреже већ и публику на скоро свим турнирима и гренд слемовима, онда уопште не треба да нас чуди зашто Ђоковића називају „менталним чудовиштем“. И сам Новак истиче да му је то најјаче оружје које га одликује током целе каријере, као и да константиним вежбама дисања и медитације се труди да буде у складу са својим телом и мислима.¹⁴

Некадашњи светски ас Никола Пилић и неко ко је кроз академију изградио Ђоковића је рекао: „Увек је велики притисак под Новаком где год да крене, али он под притиском воли да игра није важно за кога публика навија његова психа је толико јака да може све да издржи“¹⁵. Многи актуелни тенисери се слажу са тим и увек истичу да против Новака морате да играте апсолутно до задњег поена и да никада нема секунд опуштања.

¹⁴<https://objektiv.rs/vest/132231/otkrio-tajnu-evo-sta-je-kljuc-novakove-mentalne-snage-odgovor-ce-vas-iznenaditi/>

¹⁵ https://nolb.in4s.net/pilic-novak-ce-prestici-federera-njegova-psiha-sve-moze-da-izdrzi/?sr_pismo=lat

6. АУСТРАЛИАН ОПЕН

Аустралиан опен је тениски турнир који се одржава сваке године и траје две недеље у јануару (у прошлости се одржавао у децембру). Хронолошки је први гренд слем турнир у години. Тренутно се одржава у Мелбурну, ранијих година се одржавао још у Сиднеју, Аделејду, Бризбејну и Перту. Отворено првенство Аустралије је освојило највише тенисера од свих осталих гренд слемова, тренутни апсолутни рекордер са 9 освојених титула је Новак Ђоковић. На турниру се игра у појединачној конкуренцији за мушкарце и жене, као и у паровима.

Турнир је први пут одржан 1905. године у Мелбурну, те године је носио назив првенство Аустралазије („The Australasian Championships“), све до 1969. године када је добио данашње име. Тада је постало отворено првенство, на ком су могли да играју и аматери и професионалци, укључивши се у „Опен еру“, започету годину дана раније.¹⁶

У почетку, турнир није привлачио пуно такмичара због слабих веза са иностранством, али и унутар самог континента. Развојем саобраћаја, посебно ваздушног, до шездесетих година 20. века постао је посећенији и од стране такмичара и од стране гледалаца.

У раним годинама турнира, месец одржавања се мењао, крећући се од јануара до августа. Због првог светског рата није се одржавао од 1916. до 1919. а због другог светског рата од 1941. до 1945. У периоду од 1923. до 1977. турнир се играо сваке године у јануару, да би се те године пребацио на децембар, те је због тога играно два турнира у једној календарској години. Године 1987. турнир је враћен на јануар и у том месецу се и данас

¹⁶ <https://www.britannica.com/sports/Australian-Open>

одржава. Пре 1988. играло се на травнатим теренима, али од тада су коришћене три врсте тврдих подлога.¹⁷

Неки врхунски играчи, укључујући Роџера Федерера и Рафаела Надала, у прошлости су рекли да се турнир одржава прерано након божићних и новогодишњих празника и изразили жељу да размотре померање турнира за фебруар.

Аустралиан опен је прерастао у један од највећих спортских догађаја на јужној хемисфери, отворено првенство Аустралије је још названо "срећни слем", због тога што је најпосећенији гренд слем догађај, са више од 812.000 људи који у просеку присуствују турниру. То је такође био први гренд слем турнир који је укључивао игру у затвореном током влажног времена или екстремне врућине са три основна терена, Род Лејвер ареном, Џон Кејн ареном и реновираном Маргарет Корт ареном опремљеном крововима на увлачење.

Отворено првенство Аустралије је велики допринос економији државе Викторије: Аустралиан опен 2020. године је унео 387,7 милиона долара у економију Викторије, док је током претходне деценије Аустралиан опен допринео више од 2,71 милијарди долара економске користи Викторији и створио 1775 радних места за државу, при чему су ови послови претежно у сектору смештаја, хотела, кафића и трговинских услуга. Из ових података видимо колико је заправо одржавање турнира битно за државу.

Аустралиан опен је први турнир под покровитељством Атп и Итф организације које је у сврху учествовања на турниру 2022. године од играча затражила обавезну вакцинацију против вируса Ковид-19. Услов за то није било само учествовање на турниру него и улазак у државу Аустралију.

¹⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Open

6.1. Медицинско изузеће

Ђоковић је покушао да уђе у Аустралију позивајући се на такозвано медицинско изузеће, које му је раније на његов захтев одобрила независна комисија експерата. То изузеће је омогућавало људима који нису вакцинисани против вируса Ковид-19 да се крећу без ограничења одређени временски период, што би у Новаковом случају конкретно значило могућност учествовања на турниру као и несметани улазак у државу Аустралију.

Према водичу објављеном на порталу „Australian Health Authority“, медицинско изузеће од вакцинације, према прописима Аустралијске техничке саветодавне групе за имунизацију (ATAGI), примењује се у следећим ситуацијама¹⁸:

- У случају акутног здравственог стања, као што је велика операција или озбиљна болест, што је временски ограничено стање;
- У случају претходне инфекције „SARS-CoV-2“ потврђене PCR тестом, при чему је могуће одложити вакцинацију за шест месеци;
- Било који нежељени ефекат или нуспојава услед Ковида-19 без идентификованог додатног узрока и без прихватљиве алтернативне вакцине;
- Ако је појединац опасан по себе и околину након вакцинације.

Ово се описује као "независан процес" где одлуку доноси лекарска комисија састављена од стручњака из области имунологије, заразних болести и лекара опште праксе.

¹⁸ <https://www.health.gov.au/>

Аустралиан опен је у званичном саопштењу објаснио да је Ђоковићу одобрено медицинско изузеће након што је прошао кроз два ригорозна процеса које су водиле две одвојене независне комисије и да је изузеће одобрено у складу са критеријумима аустралијске техничке саветодавне групе за имунизацију. Тада се претпостављало да је Новаку одобрено медицинско изузеће јер је други пут био заражен корона вирусом у последњих шест месеци.

Раније је директор Аустралиан опена Крег Тајли рекао да је неколико невакцинисаних играча који су били медицински изузети стигло у Мелбурн. Он је још рекао да је лична одлука играча да ли ће своје здравствено стање саопштавати јавности и објаснити како је тело медицински изузето. Из тог саопштења сазнајемо да није само Новак једини тенисер који је затражио медицинско изузеће, већ да око двадесетак тенисера са њиховим члановима тима позивало на исти основ за улазак у државу и такмичење на турниру.¹⁹

Постоје два комитета који анонимно обрађују захтеве и не знају који је учесник турнира. Разлози за медицинско изузеће остају приватни, између комитета и особе која се пријавила. Што у том случају значи да Новак има право да податке о свом здрављу задржи за себе.

Према подацима светске тениске асоцијације АТП, 95 од првих 100 тенисера на светској ранг листи примило је вакцину против Ковида-19 и може да наступи у Мелбурну. Они који су вакцинисани морају имати негативан тест 72 сата пре доласка у Аустралију, затим по слетању у Мелбурн, а затим још један шестог дана боравка у овом граду.²⁰

¹⁹<https://www.rts.rs/page/sport/sr/story/38/tenis/4652926/australijan-open-nevakcinisani-igraci-medicinsko-izuzece-djokovic.html>

²⁰ <https://www.slobodnaevropa.org/a/novak-djokovic-australian-open/31638899.html>

Сам Ђоковић је на својим профилима на друштвеним мрежама уз фотографију спакованих ствари пред лет за Мелбурн објавио да је добио изузеће од Аустралиан опена и да је спреман да „наредних неколико недеља живи тенис”. У том тренутку је деловало да Новак неће имати никаквих проблема приликом уласка у државу и да је цела прича око његовог учествовања на турниру решена.

Новак у том тренутку вероватно није могао да слути каква драма ће га чекати неколико наредних седмица и сигурно не би полазио на пут знајући да не испуњава услове уласка у Аустралију. Али услед добијања зеленог светла од независне комисије експерата у виду медицинског изузећа, кренуо је за Мелбурн.

Слика број 1: Ђоковићева објава на инстаграму пре полетања за Мелбурн.

Извор: <https://www.thesun.co.uk/sport/17215848/novak-djokovic-australian-open-visa/>

Међутим само неколико сати након објаве слике на инстаграму у којој он наводи да је добио медицинско изузеће и да ће учествовати на турниру, створила се права хајка и пометња међу држављанима Аустралије који никако нису подржавали ову одлуку.

Већ тада нам је било јасно да цела ова ситуација може отићи у неком другом смеру и добити неке нежељене назнаке. У том тренутку је већ почео да се ствара превелики притисак на власт и државнике Аустралије да никако не смеју да пусте Новака у земљу, јер како они наводе то би угрозило све остале грађане, и кршило би се са кодексима и правилима пандемије, који су у том моменту били врло ригорозни од стране власти Аустралије, чак можда и међу најстрожијима у свету по том питању.

Овај рад указује на мишљење да је можда највећу грешку у корацима по питању целе ове ситуације у Аустралији, Новак направио баш објављивањем ове слике на инстаграму и јавном исказивању пред лет да је добио медицинско изузеће. Вероватно да то није учинио би без икаквих проблема ушао у државу и касније учествовао на турниру, као што су то урадили остали тенисери који су такође имали изузеће. Овакве ставове и мишљења деле скоро сви тениски стручњаци и аналитичари који су касније темељно разматрали цео овај случај²¹.

Наравно све ово је ескалирало и добило неку другу димензију када је стигао на аеродром у Мелбурну, почела је права драма која је трајала преко седам сати, и невероватно лош однос и приступ државних органа Аустралије према Новаку и његовом тиму.

Прве информације су биле да је Новаков тим направио грешку са документима за визу, али је све убрзо отишло неким другим током када је

²¹ <https://www.youtube.com/watch?v=WN6Z6ZBiak4>

Новак одведен у посебну просторију где је боравио под надзором полиције неколико сати.

Наводно, установљено је да је српски тенисер тражио ‘погрешну визу’. Гранична полиција је контактирала владу, федералне власти су тражиле од владе Викторије да му одобри визу, што је одбијено.

Челници Викторије не желе да му одобре визу, иако федералне власти траже да се поштује одлука о медицинском изузећу и дозволи му се да учествује на Аустралиан опену. Као резултат тога, граничне снаге контактирале су државну владу да тип визе која је тражена није исправна и затражиле подршку како би му олакшале улазак у земљу.

Потом је Федерална агенција затражила од Викторије и премијера Данијела Ендроза подршку у овом случају, јер Викторија сарађује са „Тенис Аустралијом“ у организацији догађаја због којег је Новак и аплицирао за визу. Међутим Ендроз је тада изјавио: “Чекамо да се појави и да видимо какве ће нам доказе поднети, ако тај доказ није довољан, неће бити третиран другачије, и биће послат наредним авионом назад кући, не би требало да буде посебних мера за Новака Ђоковића”²². Јасно нам је тада ставио до знања какав став имају челници Викторије, и да су слични притисци грађана и осталих који су сматрали да Новак промовише антивакцинални покрет и лоби уродили плодом.

Међутим и сам овај случај нам је показао какво је стање унутар државе и огромну неповезаност и несагласност између три извршне власти, где се једни залажу за једно а други тотално за супротне ставове. То нам показује заправо колико они нису били спремни на ову ситуацију и да су само пребацивали „врућ кромпир“ са једне на другу страну.

²² <https://www.danas.rs/sport/problemi-na-granici-djokovicu-odbijena-viza-u-australiji/>

За то време Новака су пребацили у имиграциони хотел пошто није добио дозволу да уђе у земљу, неко време је био чак и без основних личних ствари (новчаника, докумената, телефона). Хотел у којем је био смештен намењен је избеглицама и људима који су у том тренутку тражили азил. Услови у хотелу су били далеко од идеалних од саме хигијене па све до опхођења људи који су ту запослени. Једина добра ствар је што због целе ове ситуације свет је могао да види како се држава опходи према људима који су ту заточени.²³

Новаку је био одбијен захтев да се пребаци у приватан стан где су били смештени његови чланови тима, међутим он је свакодневно добијао огромну подршку од људи који су се организовано сакупљали испред хотела у знак солидарности са њим, и који су показивали бунт према власти Аустралије. Наравно да је Новак преко својих адвоката поднео жалбу на целокупну ситуацију и у том тренутку само се чекало суђење до добијања коначне одлуке.

6.2. Суђење и депортација

Након што је задржан прво на аеродрому, а потом и у хотелу имигрантског притворског центра у Мелбурну пет дана, Новак Ђоковић био је на саслушању током којег је његов тим покушао да преокрене одлуку о укидању визе за Аустралију, и покуша да избори да му виза буде враћена што би самим тим значило и учествовање на турниру.

²³ <https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-59960569>

Саслушање које је почело иза поноћи 10.01.2022. године по средњоевропском времену одржано је на даљину, односно само судија се налазио у просторији док су се остали обратили путем видео линка.²⁴

Први су реч имали Ђоковићеви представници, односно адвокат Николас Вуд, који је прво оптужио представника Владе за "потпуни недостатак доказа" у делу обавештења у којем је морао да објасни због чега постоје разлози за укидање визе.

Вуд је навео да је Новак приликом укрцавања у авион изнео да има контраиндикације и да има право да тражи медицинско изузеће. По закону о биолошкој безбедности свако од путника мора да се изјасни да ли је вакцинисан, невакцинисан или медицински контраиндикуван. Такође, не мора да достави доказе, али Вуд је истакао да је то свакако у овом случају учињено²⁵, као и да је комплетну потребну документацију доставио и пре него што је сео у авион. Након чега је расправљано о путној документацији коју је попунио његов агент.

У захтеву за вакцинацијом, Вуд је рекао да је Ђоковић навео да не може бити вакцинисан из здравствених разлога, када је од њега затражено да пружи доказ, Ђоковић је дао документ о изузећу којег је добио од „Тенис Аустралиа“.

Ђоковићеви адвокати навели су да званичници на граници нису дали ваљано обавештење о владиним намерама да укине визу Ђоковићу, јер закон о миграцијама захтева од званичника да дају одговарајуће обавештење и време да људи одговоре.

На ред је дошла тема вакцинације, након чега и расправа о томе како су делегати граничних снага поступали са Новаком током целоноћног испитивања на аеродрому Туламарин. Усменом излагању придодат је и

²⁴ <https://www.klix.ba/sport/tenis/sudjenje-djokovicu-u-australiji-sud-usvojio-zalbu-novaka/220109098>

²⁵ <https://www.rts.rs/page/sport/ci/story/33/tenis/4657834/djokovic-sudjenje-australija-vlada-deportacija.html>

транскрипт дешавања у којем је описано узнемиравање цареника граничне полиције, који су у четири сата ујутру рекли Новаку да му је виза одбијена и да има двадесет минута за аргументе на шта је он одговорио : „Дакле, дајете ми законских 20 минута да покушам да пружим додатне информације које немам? У четири сата ујутру? Мислим, довели сте ме у веома незгодну ситуацију у којој у четири ујутру не могу да позовем председника Тениског савеза Аустралије, не могу да ступим у контакт са било ким из владе Викторије преко Тениске федерације.“²⁶ Само из ове ситуације можемо закључити колико су се челници власти понели бахато и у најмању руку непрофесионално, и као да су плански хтели да Новака оставе затеченог са минимално могућности времена за реаговање.

Када је Ђоковићев правни тим завршио, на ред је дошао тужилац Кристофер Тран. Он је аргументовао случај владе кроз тумачење правних принципа, за разлику од аргумената на основу чињеница, па истакао да не постоје докази да су службеници граничне полиције вршили притисак на Ђоковића, иако је постојао објављен транскрипт разговора на коме се јасно види како су цариници поступали у том случају.

Аустралијска влада је на тврдње да је улаз Ђоковићу био осигуран на основу медицинског изузећа, према судским документима објављеним у недељу узвратила да ниједан странац нема загарантовано право да уђе у земљу. Како они кажу : “Не постоји гаранција уласка недржављанина у Аустралију, постоје критеријуми и услови за улазак и разлози за одбијање или укидање визе”, наводи влада у документу објављеном пред саслушање²⁷.

Аустралијска влада каже да је њихово здравствено одељење обавестило организаторе турнира „Тенис Аустралиа“ у новембру да недавна зараза

²⁶ <https://www.slobodnaevropa.org/a/djokovic-sudjenje-australija-korona-/31646349.html>

²⁷ <https://www.slobodnaevropa.org/a/djokovic-sudjenje-australija-korona-/31646349.html>

корона вирусом није довољан разлог за изузеће, као што је то случај у неким другим земљама.

Након вишечасовног суђења судија Кели донео је ослобађајућу пресуду Новаку, са образложењем шта је још он требао да уради да би се такмичио на турниру. У том тренутку њему је била враћена виза и поново је био на слободи што је значило да може да се нађе на жребу за Аустралиан опен.

Novak Djokovic
@DjokerNole

...

I'm pleased and grateful that the Judge overturned my visa cancellation. Despite all that has happened, I want to stay and try to compete @AustralianOpen I remain focused on that. I flew here to play at one of the most important events we have in front of the amazing fans. 🙌

Слика број 2 : Новакова објава на друштвеним мрежама са тренинга на Род Лејвер арени

Извор:<https://www.reuters.com/lifestyle/sports/novak-djokovics-bid-stay-australia-goes-before-courts-2022-01-09/>

Само пар сати након враћања визе Ђоковићу он се јавности обратио путем друштвених мрежа, где је сликом са његовим тимом послао поруку да му је веома драго што му је суд вратио визу, као и да упркос свему што се догодило да он и даље жели да остане и учествује на једном од највећих турнира у свету тениса пред невероватним навијачима.

Из ове објаве можемо закључити да Новак није изашао пред свет у настројничком смеру према влади Аустралије иако је само у неколико претходних дана прошао праву тортуру тамошњих власти, већ да са осмехом на лицу му је у том тренутку једини фокус био усмерен на тренинг и турнир. То само показује његову менталну снагу, какву поседују шампиони и да је сва та незадовољства и фрустрације изазване целом овом ситуацијом он оставио иза себе и трудио се да му то буде још једна већа додатна мотивација.

Међутим, упркос добијању ослобађајуће пресуде од суда, и даље је остала бојазност од депортације. Једини који је у том тренутку по закону могао да опет укине визу Новаку је имиграциони министар Алекс Хоук. Он је тада имао невероватан притисак јавности са свих страна, све очи су биле упрте у његову одлуку, није постојало временско ограничење за његово овлашћење да поништи визу, он то може да учини кад се увери да постоји основа за то и да је у јавном интересу.

Према аустралијском закону о имиграцији, према члану 133Ц министар може да се одлучи за поништавање визе у овом случају ако постоји основ наводне претње по јавно здравље и у случају да постоји јавни интерес да виза буде укинута.²⁸

Судија Кели је изјавио да не би волео да власти иду противно његовој одлуци, али је напоменуо да би уколико министар донесе такву одлуку последице могле бити и дугорочне, мислећи на Новакову депортацију у том случају.

Међутим, као што је било очекивано услед великог притиска јавности и владе Аустралије на имиграционог министра Алекса Хоука он је

²⁸<https://www.politika.rs/sr/clanak/496608/Sport/Tenis/Ministar-Hok-razmatra-odluku-o-ukidanju-vize-Dokovicu>

искористио своје дискреционо право 14.01.2022 године да поништи визу Ђоковићу.

Том приликом је изјавио: „Искористио сам своје право да поништим визу господину Новаку Ђоковићу, јер је тако у јавном интересу. Одлука је донета после наредбе Федералног суда 10. јануара 2022. године да се поништи одлука о укидању визе. Доносећи ову одлуку, пажљиво сам размотрио информације које су ми доставили министарство унутрашњих послова, гранична полиција и господин Ђоковић. Влада Скота Морисона је потпуно посвећена заштити граница Аустралије, нарочито у време пандемије вируса корона. Захваљујем званичницима министарства унутрашњих послова и граничне полиције који раде свакодневно у интересу Аустралије.“²⁹

Наравно после ове одлуке огласио се и премијер Скот Морисон који је рекао да подржава одлуку министра као и да су грађани Аустралије поднели доста жртве током трајања пандемије и да су правила иста и важе за све.

Ова изјава нам само показује колико је тадашњи министар заправио био контрадикторан, пошто је Аустралија имала једну од најсуровијих ковид политика у свету а опет је имала међу највише жртава и броја заражених. Онда се намеће просто питање чијом су то заслугом грађани поднели доста жртава током пандемије ?

Још једна контрадикција се може уочити у овој изјави. Он је рекао „да су правила иста и важе за све“, вероватно не знајући да су чешка тенисерка и још један тениски тренер десетак дана пре Новаковог доласка ушли са апсолутно истим папирима и медицинским изузећем као Ђоковић и нико им није правио проблем приликом уласка у земљу. Али чим се Новак

²⁹<https://www.021.rs/story/Info/Sport/295033/Djokovicu-ponovo-ponistena-viza-advokati-pripremaju-zalbu.html>

појавио постала је права драма која је трајала данима, па се опет намеће просто питање како су то правила иста и важе за све ?

Један од главних разлога за укидање визе по имиграционом министру био је и то да Новак промовише антиваксерски став и да то може негативно да утиче на грађане. Ни ова изјава није рационална са обзиром да је Ђоковић био организатор турнира „Адрија Тур“ 2020. године где је апсолутно свакоме била омогућена бесплатна вакцинација од играча до самог особља на турниру. Па се опет намеће логично и рационално мишљење: који би човек који промовише антиваксерски лоби то учинио?

Новак и његови адвокати су уложили жалбу након одлуке министра да му поново укине визу. Он у том тренутку није био враћен у имиграциони хотел у ком је већ раније боравио али је овај случај са федералног суда пребачен на савезни.

Као што је било и очекивано по свему претходно виђеном савезни суд је 16.01.2022. године једногласном одлуком одбио жалбу Новаковог адвокатског тима на одлуку укидања виза коју је пар дана раније донео министар за имиграције Алекс Хоук, уз образложење како Новак може побунити грађане Аустралије и изазвати проширење антиваксерског лобија.

То је значило да ће овом одлуком суда Новак бити депортован из државе Аустралије, као и да има забрану уласка наредне три године у земљу. Он је том приликом изјавио : „Узећу неко време за одмор и опоравак пре него што дам неки додатни коментар на ову тему. Јако сам разочаран одлуком да ми се укине виза јер то значи да не могу да останем у Аустралији и учествујем на Аустралиан Опену, поштујем одлуку суда и сарађиваћу са надлежним институцијама у вези мог одласка из земље. Надам се да ће

сада фокус бити само на спорту, желим свим играчима, званичницима, особљу, волонтерима и навијачима све најбоље на турниру који волим.“³⁰

Из ове његове изјаве видимо заправо колико је он остао смирен и присебан после целе ове драме, и у крајњу руку тотално непрофесионалног односа челника власти према њему. Потрудио је се да у том тренутку не износи никакве изјаве и тако скрене додатно пажњу са турнира на себе, већ да кад се све заврши обрати јавности и изнесе своје целокупно виђење ове ситуације.

Колико је цела ова ситуација била глобална показује и информација да је Новаков лет депортације из Мелбурна за Дубаи пратило чак седам хиљада људи уживо, што је убедљиво највише од када постоје ова мерења.³¹

³⁰ <https://www.slobodnaevropa.org/a/%C4%91okovi%C4%87-sud-kona%C4%8Dna-odluka/31655933.html>

³¹ <https://www.telegraf.rs/sport/australian-open-2022/3445553-novakov-let-iz-melburna-za-dubaiji-najpraceniji-na-flajt-radaru-preko-7000-ljudi-gledalo-uzivo>

7. ИЗВЕШТАВАЊЕ МЕДИЈА И СТРУЧЊАКА

Одмах у почетку смо били свесни да цела ова ситуација излази из оквира нормалних и очекиваних спортских дешавања и да добија тотално неку своју нову димензију, како није била стриктно везана за спорт већ се провлачила и кроз друге сфере и потпоре друштва тако је добијала све више на значају и популаризацији.

Апсолутно цео свет је био упућен у „случај Ђоковић“ и није постојао ниједан медијски чланак који није на неки начин извештавао о овој ситуацији, не само у писању и извештавању путем новинских чланака већ и у уживо обраћањима и репортажама из саме Аустралије.

Реакција самих грађана и јавности је била огромна, свако је ову ситуацију посматрао из свог неког угла и на њу имао неки свој коментар и лично виђење, зато уопште нас и не чуди што скоро свака медијска кућа је чувала своје насловне стране специјално за ову ситуацију.

Сматра се да је о овој саги од почетка јануара објављено преко 150 текстова, како домаћих, тако и страних медија, што би, у просеку, значило да је дневно излазило 7 вести које у наслову имају име и презиме српског тенисера. Ова статистика односи се само на онлине портале који су у претходне две недеље објавили вести које у наслову садрже речи „Новак Ђоковић“. Варијације у падежима или другачијим насловима такође постоје, а чини се да број вести објављених у штампаним и осталим електронским медијима не одступа много од овог приказа. Иако ова статистика сигурно није најпрецизнија и број вести на тему Ђоковић – Аустралијан опен је далеко већи, ипак јасно илуструје популарност овог случаја и заинтересованост публике да прати у ком ће се правцу развијати

ситуација. Није никаква тајна да је број кликова једнак броју тиража, а што више продатих тиража, више новца, односно, што више кликова, више профита.³²

7.1. Извештавање домаћих медија

Домаћи медији су на различите начине извештавали о овој ситуацији, међутим углавном су се сви сложили да је учињена велика неправда према Новаку и заштитнички стали у његову одбрану. Дозволили су неки медији чак и доста слободе у називању аустралијске власти разним именима, па можда и прелазећи границу извештавања и личног персонализовања појединих ситуација.

На сајту дневног листа Информер могли да видимо наслове у којима се судије називају „злотворима“, људи „ненормалнима“, Новак „протераним“, а за премијера Скота Морисона кажу да „заслужује такво име“. У њиховим текстовима је углавном било доста критичких осуђивања према тамошњим властима, као и новинарима који су пар пута Новака протеравали и називали разним именима.³³

Блиц се фокусирао на премијера Аустралије, оптужујући га да „преко Нолетових леђа покушава да опере руке пред изборе“, али су као вест објавили и виц који је наводно настао као реакција на протеривање Новака и локдауна који је у Аустралији тек недавно укинут. И у њиховим текстовима углавном смо видели како су били базирани према политичким одлукама владе.³⁴

³² <https://www.oblakoder.org.rs/sta-smo-sve-u-medijima-saznali-o-slucaju-dokovic/>

³³ <https://informer.rs/tags/225/novak-djokovic>

³⁴ <https://www.blic.rs/novak-djokovic>

Дневни лист Ало депортовање Ђоковића је назвао „бруком због које се црвени цео свет“, а јавност су обавестили и о новој песми која је тада била актуелна „Рани кенгура да те уједе“. Као и да борба за правдом није успела и како Новак није имао никакве шансе против министра за имиграције.³⁵

Новости су овај случај јавности представиле као „паклени план Аустралије“, док су оценили да се „суд понео подмукло“, користећи хиперболу називајући Ђоковића отераним. Као и мислећи да је тамошњи савезни суд извео трик који је довео до Новакове депортације.³⁶

Курир је Аустралију назвао „јадном земљом која не заслужује Новака“, а дане које је он провео тамо описује као „паклене“. Подсећају нас и на Новакову донацију од пре пар година држави Аустралије приликом пожара који су захватили ову земљу, као и да њихови грађани не заслужују њега.³⁷

Дневни лист и портал Политика је можда на најбољи начин извештавала о свему заузимајући неутралан став, ни у једном њиховом тексту није била упућена нека ружна реч нити критика према властима у Аустралији. Већ су на неки пристојан и објективан начин из дана у дан извештавали о овој ситуацији, без употребе превеликих хипербола у насловима ради привлачења читалаца.

У дневном листу Политика се нашао један занимљив чланак о томе како је Ђоковић купио 80 одсто биотехнолошке фирме која развија терапију за Ковид-19. Овом чињеницом и информацијом се побијају тврдње пре свега

³⁵ <https://www.alo.rs/tema/69/novak-dokovic>

³⁶ <https://www.novosti.rs/c/tag/91/novak-djokovic>

³⁷ <https://www.kurir.rs/tag/765183/novak-djokovic>

министра за имиграцију Алекса Хоука о томе како Новак може да заступа антиваксерски лоби.³⁸

Такође, дневни лист Политика се у једном од својих текстова базира на остатак сезоне Новака где би распоред његовог учествовања био доста редукован са обзиром да и у друге земље не би могао да уђе, учачавајући да невакцинисан Ђоковић много ризикује. Пренели су и мишљења осталих тенисера по овом питању где су углавном сви били сложни да га очекује мало тениса у овој години.³⁹

Такође су пренели и информацију званичника министарства здравља Аустралије који у саопштењу суду наводе да Ђоковић не представља опасност по околину. „Није велика вероватноћа да буде опасан, тако да ценимо да он није ризик по становнике Аустралије”, стоји у судској документацији.⁴⁰

Из целе анализе можемо закључити да је извештавање домаћих медија било релевантно и да су апсолутно сви стали на Новакову страну, тачно се у новинским чланцима види колико Ђоковић значи за нашу земљу као најбољи амбасадор и репрезент и цела ова ситуација око њега је била доста лично схваћена. Поједини медији јесу можда мало више отишли у вређањима власти Аустралије али све то је то била реакција на њихово ужасно опхођење према Новаку.

³⁸ <https://www.politika.rs/scc/clanak/497425/Dokovic-kupio-80-odsto-danske-biotehnoske-firme-koja-razvija-terapiju-za-kovid-19>

³⁹ <https://www.politika.rs/scc/clanak/497107/Sport/Tenis/Nevakcinisani-Dokovic-mnogo-rizikuje>

⁴⁰ <https://www.politika.rs/scc/clanak/497073/Sport/Tenis/Zvanicnici-Ministarstva-zdravlja-Australije-kazu-da-Dokovic-ne-predstavlja-opasnost-po-okolinu>

7.2. Извештавање страних медија

Као што је већ напоменуто скоро да није постојала светска медијска кућа која није на неки начин извештавала о овој саги. Многи од њих су толико били заинтригирани овом ситуацијом око Новака да су чак из минута у минут износили нове информације на својим порталима, уз безброј уживо укључења и репортажа из саме Аустралије. Тих дана је то дефинитивно била главна светска вест и тема.

Неки од њих очекивано су на све начине покушавали да разним текстовима провокације наметну став да је Новак негативац и главни одговорни за целу ову ситуацију стављајући му етикет антиваксерке иконе. То су углавном били медији из Аустралије који су у великој већини били за његову депортацију, тих дана су се могли прочитати разни наслови у њиховим штампама који нису били толико пријатни за Ђоковића.

Медији који можда током целе Новакове каријере нису баш толико били наклоњени њему Би-Би-Си је у својим извештавањима углавном акценат ставио на политичке одлуке владе Аустралије, па тако у једном свом тексту наводе : „Аустралијска влада никада неће изаћи из ове саге изгледајући добро.“⁴¹ На овај начин се опет апострофирају политичке последице целе ситуације.

Агенција и медијска кућа Ројтерс пренела је информацију да су још три учесника турнира раније ушла са апсолутном истом медицинском документацијом као Новак и није им прављен никакав проблем приликом

⁴¹ <https://www.bbc.com/news/world-australia-59991291>

уласка у земљу⁴². Поставља се опет једноставно питање да ли су правила иста за све ?

Британски Мирор пише да је Ђоковићев случај изазвао велику контроверзу у аустралијској јавности, нарочито због тога што су у овој земљи на снази веома строга правила због пандемије. Мирор у својим текстовима износи и анкету коју је спровела једна агенција из Аустралије у којој резултати показују да је 83 одсто испитаника било за Новакову депортацију.⁴³

Француски Л'Екип доноси текст Жилијена Ребулеа у коме аутор констатује да је Ђоковић изгубио битку, наводећи у закључку :„Најбољи играч на планети морао је да се поклони свету какав познајемо, изванредан ниво тениса који производи и легенда коју пише не постављају га ни изнад закона ни изнад људи. Готово божанска аура и самопоуздање, то је величанствено, сија. А понекад је заслепљујуће.”⁴⁴

Немачки Билд оцењује да је образложење аустралијског суда у вези са протеривањем првог тенисера света Новака Ђоковића скандалозно, како они наводе „Аустралијском суду било би лако да пронађе добро образложење за протеривање Србина, али очигледни страх од његовог става не спада у то.”⁴⁵ Немачки Билд још истиче да је кључно обележје слободног друштва што свако може слободно изнети свој став, а да за то не буде кажњен.

Шпански Пунто де Бреак је избацио текст са насловом „Вакциниши се или умри“ који је изазвао доста интересовања због свог морбидног наслова и на тај јефтин начин су покушали да привуку читаоце. У њему се истиче да

⁴² <https://www.reuters.com/news/archive/novak-djokovic>

⁴³ <https://www.mirror.co.uk/all-about/novak-djokovic>

⁴⁴ <https://www.lequipe.fr/Tennis/Actualites/-sur-humain-l-avis-de-julien-reboulet-sur-l-affaire-djokovic/1310905>

⁴⁵ <https://www.politika.rs/scc/clanak/497562/Sport/Tenis/Nemacki-Bild-o-deportaciji-Dokovica-Presudanedostojna-pravne-drzave>

сви губе у овом случају, а да је Ђоковићева каријера та која највише умире уколико се не буде вакцинисао.⁴⁶

Швајцарски портал Вотсон пише да Ђоковић штети светском тенису али он није само починитељ, већ и жртва политичких игара. Они подсећају да су ове године избори у Аустралији и да је тренутна власт видела прилику да преко Новака убере додатне политичке поене.⁴⁷

Један од занимљивих текстова написао је Џејмс Мекфирсон за портал Спектатор под називом „Мрзети Ђоковића постао је национални спорт“, где у једном дела текста наводи једну врло лепу мисао која можда и најбоље описује целу ситуацију : „Новаков принципијелан став само је подсетио на чињеницу да су милиони Аустралијанаца допустили себи да буду злостављани у претходне две године. И нико то не жели да призна. Далеко је лакше демонизовати српског милионера који се заузео за своја становишта, него се сложити да смо малтретирани од стране политичара и бирократа сваке врсте.“⁴⁸ Можемо се сложити са овом констатацијом да је народ Аустралије као јединог кривца за све оне сурове ковид рестрикције које су прошли видели у Новаку, лако су га замрзли и демонизовали, не погледавши и не схватајући мало дубљу слику целе ове спречиствене спортске ситуације.

Из анализе извештавања страних медија можемо закључити да је цела ова ситуација доста заинтригирала и привукла много пажње светске јавности, апсолутно у извештавању свих медија се провлачила политика као средство које се стављало у главни контекст. Можда је све то било и очекивано али свакако не у толикој мери.

⁴⁶ <https://www.puntodebreak.com/2022/01/16/novak-djokovic-vacunarse-o-morir>

⁴⁷ <https://www.watson.ch/Novak%20Djokovic/>

⁴⁸ <https://sportklub.rs/tenis/grand-slam/australian-open/drugi-pisu-mrzeti-novaka-postao-je-nacionalni-sport/>

Неки су у Ђоковићу видели оличење слободе избора и борбе за људска права у времену кад нам је вакцинација скоро па била наметнута и неким репортажама и текстовима указивали да размишљамо о томе, док су неки други медији у Ђоковићу видели антиваксерску икону и некога ко је на све начине покушао да заобиђе правила власти.

Када упоредимо извештавање страних и домаћих медија тачно можемо уочити ту линију и јаз политике која је доста више била заступљена и изражена у страним медијима, свака одлука је доста више била сагледана са те стране, док у домаћим медијима је доста више у односу на њих био акценат на само учествовање Новака на турниру.

Страни медији су се такође више окупирани последицама до којих овај случај може довести у смислу ковид политике осталих држава, док су домаћи медији више акценат ставили на лично Новаково стање током трајања целе ове саге. Наравно и очекивано скоро сваки домаћи медији је стао и подржао Ђоковића, док су страни медији доста били подељени по том питању.

7.3. Анализа стручних радова

Као што је цела ова ситуација изазвала доста полемике и дискусије у друштву тако је и дала много мотива за писање разних стручних радова на ову тему. Углавном тема радова су биле последице које може изазвати цела ова ситуација и указивање на тренутно стање унутар државе у смислу ковид политике и правног система Аустралије.

У овом одељку рада изнећемо кратак преглед и основне идеје неких од радова који су написани на ову тему.

У једном од радова долазимо до занимљиве констатације аутора који наводи : „Сага о Новаку Ђоковићу је ружан поглед у огледало пандемије Аустралије - показало је да су аустралијска демократија и правни систем у веома лошем светлу. Ово није прича о држави и спуштање у ауторитаризам. Аустралија има снажну демократију. Међутим, то је прича о сукобу већинске демократије с једне стране и поштених правних процеса индивидуалца са друге стране када држава, одговарајући на расположење јавности, одлучи да „иде после” појединца.“⁴⁹

Апсолутно јасно поентирање аутора где се можемо сложити у потпуности, цела ова ситуација нам је показала колико је лоше уређен правни систем у држави где се на крају испоставило да је реч министра била јача од судства пошто се он позвао на дискреционо право где ретко у којој још држави то може. Аутор је јасно указао и на реакцију државе која је да би угодила расположењу јавности убрала пар јефтених политичких поена и одлучила да „гони“ појединица мислећи да ће се тако додворити већини.

У још једном од радова на ову тему долазимо до занимљиве констатације где аутор наводи: „Коначно, овај случај покреће низ питања у вези са аустралијским миграционим системом. Експанзивна лична овлашћења министра за имиграцију годинама су била предмет критике и цивилног друштва и академика. Овај случај може дати неки замах за реформу тих овлашћења.“⁵⁰

Можемо се сложити са аутором да овај случај може донети реформу за овлашћења као и промену неких закона, пре свега за грађане који желе да добију азил у овој земљи. Заточеништво Ђоковића у једном од хотела за

⁴⁹ Higgins, Andrew. "Novak Djokovic through Australia's Pandemic Looking Glass: Denied Natural Justice, Faulted by Open Justice and Failed by a Legal System Unable to Stop the Arbitrary Use of State Power." *Civil Justice Quarterly* 42 (2022).

⁵⁰ O'Sullivan, Maria. "Novak Djokovic and the Australian Migration System." *Verfassungsblog: On Matters Constitutional* (2022).

мигранте нам је само показало и послало слику колико је Аустралија сурова по том питању.

У једном од стручних радова аутор у закључку наводи : „У сваком случају, с обзиром на то да је сам могао све промијенити (а није!), заслужио је (спортски) црвени картон. Међутим, држава Аустралија (као и организатори АО-а), који заправо немају право на олакотне околности, заслужују (барем) жути картон за своју улогу.“⁵¹

Да је Ђоковић хтео све сам да промени где аутор вероватно подразумева вакцинацију против вируса Ковид-19 онда он као особа и врхунски спортиста не би имао личну слободу избора већ би му то било наметнуто. Да ли је нормално да у 21. веку човек не може да исказе лично мишљење по питању тога шта ће уносити у властито тело а да при том не добија разне картоне за то небитно да ли су они спортски или не?

У анализи стручних радова смо могли уочити да су ставови стручњака по неким питањима били релативно променљиви а за нека питања јединствени пре свега мислећи на лоше вођење целог овог случаја од стране владе Аустралије. У својим радовима, аутори се надају да ће ова сага утицати да се донесу неке конкретне промене које су очито неопходне.

⁵¹ Kačer, Hrvoje, Karla Gea Marcan, and Dino Marcan. "Crveni karton za Novaka Đokovića,(barem) žuti za državu Australiju." Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu 59.1 (2022): 25-40.

8. ЗАКЉУЧАК

Може се приметити да је поред изузетно лошег третмана власти Аустралије, изостанак подршке Новаку Ђоковићу од стране осталих тенисера још једна тема коју је отворила ова специфична спортска ситуација. Већина осталих играча је била летаргична и повучена по питању подршке свом колеги, ретко који глас подршке се чуо кроз шапат, није се појавила ни назнака неког бунта и револта према државним органима Аустралије. Требало би подсетити на чињеницу да се Ђоковић у свим могућим ситуацијама залагао за своје колеге и стајао уз њих. Отуда се може закључити да живимо у времену где су прави кодекси на измаглици, да губе на значају у муљу данашње глобализације, и да је најбоље стајати са стране и ћутати, скљачати поглед, и градити свој став проткан само својим личним користима. Јер ко је највише профитирао у целој овој ситуацији? Да ли су то играчи који знају када шампион није ту да је поход ка титули доста лакши, али ако је титула круна целе ове спортске ситуације какву онда она вредност има?

После анализе овог случаја можемо закључити да је ово све одавно прешло на терен политике а да је Новак ту био неко преко кога су се одмеравале политичке снаге у самој Аустралији, те да је у другом плану остало оно због чега је Новак дошао а то је спорт и играње тениса.

Инверзија се правила у целом овом случају, све се везивало за вакцину и вакцинални статус. Сматрамо да је поента на другој страни а то је слобода, у сваком смислу те речи, како путем изражавања мисли тако и у сопственом одлучивању о ономе што ће се уносити у властито тело. Можемо без претеривања приметити да су системи у свету генерелано не

само у Аустралији кренули неким „орвеловским“ путем у убијању вредности значења речи „слобода“ посебно за време Ковид пандемије.

Циљ овог рада јесте био и да укаже на могуће последице до којих је ова ситуације довела, па смо тако били сведоци да властима Аустралије није пошло за руком оно што су очекивали а то је да у лику и делу Новака Ђоковића уберу разне политичке поене у својој предизборној кампањи. Понашајући се према њему сурово и заступајући политику јединства, где су свима хтели да покажу своју унутрашњу јачину, а при том уопште нису били спремни. Све наведено је довело до тога да у априлу ове године влада Скота Морисона изуби на изборима и дође до њихове смене.

Новак је наравно и дан данас остао при својим принципима знајући одлично цену коју плаћа за то. Па смо током септембра 2022. године били сведоци да није учествовао на још једном гренд слем турниру, Отвореном првенству Америке, управо из истих разлога као у Аустралији. Иако је и ту био један од највећих фаворита за освајање, чврсто је стајао иза своје одлуке да цену титуле не постави испред својих принципа.

Често су наравно Ђоковићу постављана питања о целом овом случају касније, али он је увек на неки сталожен начин одговарао да не жели да улази у политику, и да после свега и даље жели да дође у Аустралију и такмичи се на једном од најуспешнијих турнира за њега. То ће му вероватно и бити омогућено пошто су скоро изашле незваничне информације да ће му забрана уласка од 3 године у државу која је тренутно на снази бити укинута, што би значило да ће у будућности моћи да се такмичи и исписује неке нове странице у историји тениса.

Можемо приметити да у целом овом случају фасцинира Новакова смиреност и мирноћа у понашању, склад у свакој ситуацији који проистиче из сигурности, знали смо и раније да је он „ментално

чудовиште“ али можете ли да замислите какву голготу и притисак целог света је он имао на леђима тих дана. Његови поступци и у тим најгорим данима су били на месту, шампионски, као да је знао да ударци са ове друге стране терена имају доста већу дубину, и падају ту негде око линије слободе.

Овај случај нам је подарио доста дубоке поуке и идеале који нису пролазни као све овоземаљско већ се протежу у вечни живот, негде где ће се кодекси људскости заснивати на правим вредностима, негде где ће све то имати смисла. Ђоковић нам је овом борбом указао на савремене проблеме друштва, и показао како се чврсто стоји иза својих речи и идеала ма каква год да је цена, јер какве су то онда вредности слободе ако се не вреди борити до задњег даха за њих? Иако су можда исходи овог случаја нежељени смисао је остао ту негде за аманет.

9. ЛИТЕРАТУРА

1. Higgins, A. (2022). *Novak Djokovic through Australia's Pandemic Looking Glass: Denied Natural Justice, Faulted by Open Justice and Failed by a Legal System Unable to Stop the Arbitrary Use of State Power*. *Civil Justice Quarterly* 42.
2. Kačer, H., Marcan, G. K., & Marcan, D. (2022). *Crveni karton za Novaka Đokovića, (barem) žuti za državu Australiju*. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu* 59(1).
3. Миловановић, И. (2017). *Увод у социологију и социологију спорта*. Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду.
4. O'Sullivan, M. (2022). *Game, set but no match-irrationality, visa cancellations and Novak Djokovic: A commentary on 'Djokovic v Minister for Immigration, Citizenship, Migrant Services and Multicultural Affairs'*(2022). *AUSTRALIAN JOURNAL OF ADMINISTRATIVE LAW* 29.(1).
5. Раденовић, С. (2014). *Спорт и друштво - Социологија са социологијом спорта. Социологија спорта*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду.
6. Раденовић, С. (2015). *Социологија спорта и/или социологија физичке културе - нека разматрања*. *Социолошка луча*, 2015, IX/1, стр.:42-55
7. Раденовић, С. (2021). *Спорт и друштво - Социологија са социологијом спорта*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду.

9.1. Извори са интернета

1. « *Sûr humain* », *l'avis de Julien Reboullet sur l'affaire Djokovic*. (n.d.). Преузето Август 28, 2022 са Lequipe: <https://www.lequipe.fr/Tennis/Actualites/-sur-humain-l-avis-de-julien-reboullet-sur-l-affaire-djokovic/1310905>
2. *Višković, Govedarica i Ozmo Analiziraju 'Slučaj Novak' I SPORT KLUB STUDIO*. (2022, Јануар 12). Преузето Август 6, 2022 са Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=WN6Z6ZBiak4>
3. *Višković, Ozmo i Govedarica o Deportaciji Novaka Đokovića iz Australije | SPORT KLUB STUDIO*. (2022, Јануар 16). Преузето Август 30, 2022 са Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=hcUPjHaR_Do
4. *Wish&Go | 091 – Novak Djokovic protiv kontinenta*. (2022, Јануар 10). Преузето Август 30, 2022, са Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=0xYraY213DM>
5. *Atp rankings*. (n.d.). Преузето Јул 10, 2022 са Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/ATP_rankings
6. *Australia Government Department of Health and Aged Care*. (n.d.). Преузето Август 5, 2022 са Health.gov: <https://www.health.gov.au/>
7. *Australian Open*. (n.d.). Преузето Јул 29, 2022 са Britannica: <https://www.britannica.com/sports/Australian-Open>
8. *Australian Open*. (n.d.). Преузето Август 1, 2022 са Wikipedia.org: https://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Open
9. *Djokovic back in training after winning appeal to stay in Australia*. (n.d.). Преузето Август 11, 2022 са Reuters: <https://www.reuters.com/lifestyle/sports/novak-djokovics-bid-stay-australia-goes-before-courts-2022-01-09/>

10. *Dodeljeni diplomatski pasoši teniserima.* (n.d.). Преузето Јул 12, 2022 ca novakdjokovic: <https://novakdjokovic.com/vesti/ostalo/dodeljeni-diplomatski-pasosi-teniserima/>
11. *Drugi pišu: Mrzeti Novaka postalo je nacionalni sport.* (n.d.). Преузето Август 30, 2022, ca Sportklub.rs: <https://sportklub.rs/tenis/grand-slam/australian-open/drugi-pisu-mrzeti-novaka-postao-je-nacionalni-sport/>
12. *Đoković ujedinjuje buduće šampione.* (n.d.). Преузето Јул 15, 2022 ca Rts.rs: <https://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/4457655/fondacija-novak-djokovic-loptice-donacija-jani-cas-tenisa.html>
13. *Đokovićeva viza važeća, rizik deportacije ostaje.* (n.d.). Преузето Август 10, 2022 ca Slobodnaevropa.org: <https://www.slobodnaevropa.org/a/djokovic-sudjenje-australija-korona-/31646349.html>
14. *Đokoviću ponovo poništena viza, advokati pripremaju žalbu.* (n.d.). Преузето Август 13, 2022 ca 021.rs: <https://www.021.rs/story/Info/Sport/295033/Djokovicu-ponovo-ponistena-viza-advokati-pripremaju-zalbu.html>
15. *ISTOG DANA SAM ZNALA DA JE ROĐEN ZA TENIS: Priča o prvom susretu Noleta sa ženom koja je otkrila njegov talenat!* (n.d.). Преузето Јул 12, 2022 ca Stil: <https://stil.kurir.rs/celebrities/vip-prica/153215/ona-je-otkrila-najboljeg-tenisera-sveta>
16. *Ivanišević: Ljudi misle da je lako sa Novakom.* (n.d.). Преузето Јул 22, 2022 ca B92.net: https://www.b92.net/sport/tenis/vesti.php?yyyy=2021&mm=07&dd=16&nav_id=1891371
17. *Ministar Hok razmatra odluku o ukidanju vize Đokoviću.* (n.d.). Преузето Август 12, 2022 ca Politika.rs: <https://www.politika.rs/sr/clanak/496608/Sport/Tenis/Ministar-Hok-razmatra-odluku-o-ukidanju-vize-Dokovicu>
18. *Naš osnivač.* (n.d.). Преузето Јул 15, 2022, ca novakdjokovicfoundation: <https://novakdjokovicfoundation.org/sr/nas-osnivac/>

19. *Neki nevakcinisani teniseri već stigli u Australiju.* (n.d.). Преузето Август 6, 2022 са Rts.rs:
<https://www.rts.rs/page/sport/sr/story/38/tenis/4652926/australijan-open-nevakcinisani-igraci-medicinsko-izuzece-djokovic.html>
20. *Novak Djokovic.* (n.d.). Преузето Јул 20, 2022, са Wikipedia.org:
https://en.wikipedia.org/wiki/Novak_Djokovic
21. *Novak Djokovic.* (n.d.). Преузето Јул 20, 2022 са Atptour:
<https://www.atptour.com/en/players/novak-djokovic/d643/overview>
22. *Novak Djokovic.* (n.d.). Преузето Август 30, 2022, са Watson.ch:
<https://www.watson.ch/Novak%20Djokovic/>
23. *NOVAK DJOKOVIC.* (n.d.). Преузето Август 26, 2022, са Mirror.co:
<https://www.mirror.co.uk/all-about/novak-djokovic>
24. *Novak Djokovic DENIED entry to Australia over visa issues as dad calls for people to 'take to the streets' in protest.* (n.d.). Преузето Август 5, 2022 са Thesun.co.
25. *NOVAK DJOKOVIC HEADLINES.* (n.d.). Преузето Август 25, 2022 са Reuters: <https://www.reuters.com/news/archive/novak-djokovic>
26. *Novak Djokovic Playing style and equipment.* (n.d.). Преузето Јул 20, 2022 са Wikipedia.org:
https://en.wikipedia.org/wiki/Novak_Djokovic#Playing_style_and_equipment
27. *Novak Djokovic, vacunarse o morir.* (n.d.). Преузето Август 29, 2022, са Puntodebreak: <https://www.puntodebreak.com/2022/01/16/novak-djokovic-vacunarse-o-morir>
28. *Novak Djokovic: The politics behind Australia's decision.* (n.d.). Преузето Август 21, 2022 са Bbc: <https://www.bbc.com/news/world-australia-59991291>
29. *Novak Đoković.* (n.d.). Преузето Јул 11, 2022, са Poznati.info:
<https://www.poznati.info/novak-djokovic-biografija/>
30. *NOVAK ĐOKOVIĆ.* (n.d.). Преузето Август 16, 2022 са Informer.rs:
<https://informer.rs/tags/225/novak-djokovic>

31. *NOVAK ĐOKOVIĆ*. (n.d.). Преузето Август 16, 2022 са Blic.rs:
<https://www.blic.rs/novak-djokovic>
32. *NOVAK ĐOKOVIĆ*. (n.d.). Преузето Август 17, 2022 са Alo.rs:
<https://www.alo.rs/tema/69/novak-dokovic>
33. *NOVAK ĐOKOVIĆ*. (n.d.). Преузето Август 18, 2022 са Kurir.rs:
<https://www.kurir.rs/tag/765183/novak-djokovic>
34. *Novak Đoković dobio medicinsko izuzeće, ide na Australian Open*. (n.d.). Преузето Август 8, 2022 са Slobodnaevropa.org:
<https://www.slobodnaevropa.org/a/novak-djokovic-australian-open/31638899.html>
35. *Novak Đoković i hotel za migrante: Kako žive tražioci azila u Australiji*. (n.d.). Преузето Август 8, 2022 са Bbc:
<https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-59960569>
36. *Novakov let iz Melburna za Dubai najpraćeniji na flajt radaru, preko 7000 ljudi gledalo uživo*. (n.d.). Преузето Август 14, 2022 са Telegraf.rs: <https://www.telegraf.rs/sport/australian-open-2022/3445553-novakov-let-iz-melburna-za-dubaiji-najpraceniji-na-flajt-radaru-preko-7000-ljudi-gledalo-uzivo>
37. *OTKRIO TAJNU! Evo šta je ključ Novakove mentalne snage! Odgovor će vas iznenaditi!* (n.d.). Преузето Јул 25, 2022 са Objektiv.rs:
<https://objektiv.rs/vest/132231/otkrio-tajnu-evo-sta-je-kljuc-novakove-mentalne-snage-odgovor-ce-vas-iznenaditi/>
38. *Pilić: Novak će prestići Federera, njegova psiha sve može da izdrži*. (n.d.). Преузето Јул 28, 2022 са Nolb.in4s.net: https://nolb.in4s.net/pilic-novak-ce-prestici-federera-njegova-psiha-sve-moze-da-izdrzi/?sr_pismo=lat
39. *Serviraj za pobedu*. (n.d.). Преузето Јул 15, 2022 са Laguna:
https://www.laguna.rs/n2245_knjiga_serviraj_za_pobedu_laguna.html
40. *Slučaj Novak Đoković: Srpski teniser nastavnja da trenira u Melburnu, ATP se konačno oglasio i podržao odluku suda*. (n.d.). Преузето Јул 11, 2022 са Boom 93: <https://boom93.rs/bbc/slucaj-novak-djokovic-srpski->

teniser-nastavnja-da-trenira-u-melburnu-atp-se-konacno-oglasio-i-podrzao-odluku-suda/

41. *Sport i politika*. (n.d.). Преузето Јул 10, 2022 са Savremeni sport: <http://savremenisport.com/teorija-sporta/osnove-sporta/1/21/sport-i-politika>
42. *Sud potvrdio odluku o deportaciji Đokovića iz Australije, teniser razočaran*. (n.d.). Преузето Август 13, 2022 са Slobodnaevropa.org: <https://www.slobodnaevropa.org/a/%C4%91okovi%C4%87-sud-kona%C4%8Dna-odluka/31655933.html>
43. *Suđenje Đokoviću u Australiji: Sud usvojio žalbu Novaka*. (n.d.). Преузето Август 9, 2022 са Klix.ba: <https://www.klix.ba/sport/tenis/sudjenje-djokovicu-u-australiji-sud-usvojio-zalbu-novaka/220109098>
44. *Šta smo sve u medijima saznali o „slučaju Đoković“?* (n.d.). Преузето Август 15, 2022 са Oblakoder.org: <https://www.oblakoder.org.rs/sta-smo-sve-u-medijima-saznali-o-slucaju-dokovic/>
45. *Završeno ispitivanje Đokovića na aerodromu u Melburnu, čeka se odluka vlasti*. (n.d.). Преузето Август 7, 2022 са Danas.rs: <https://www.danas.rs/sport/problemi-na-granici-djokovicu-odbijena-viza-u-australiji/>
46. *Ђоковић купио 80 одсто данске биотехнолошке фирме која развија терапију за ковид-19*. (n.d.). Преузето Август 20, 2022 са Politika.rs: <https://www.politika.rs/scc/clanak/497425/Dokovic-kupio-80-odsto-danske-biotehnoloske-firme-koja-razvija-terapiju-za-kovid-19>
47. *Ђоковић победио аустралијске власти – одбијен захтев за укидање визе и депортацију!* (n.d.). Преузето Август 9, 2022 са Rts.rs: <https://www.rts.rs/page/sport/ci/story/33/tenis/4657834/djokovic-sudjenje-australija-vlada-deportacija.html>
48. *Званичници Министарства здравља Аустралије кажу да Ђоковић не представља опасност по околину*. (n.d.). Преузето Август 20, 2022 са Politika.rs: <https://www.politika.rs/scc/clanak/497073/Sport/Tenis/Zvanicnici->

Ministarstva-zdravlja-Australije-kazu-da-Dokovic-ne-predstavlja-opasnost-po-okolinu

49. *Невакцинисани Ђоковић много ризикује.* (n.d.). Преузето Август 20, 2022, са Politika.rs:

<https://www.politika.rs/scc/clanak/497107/Sport/Tenis/Nevakcinisani-Dokovic-mnogo-rizikuje>

50. *Немачки Билд о депортацији Ђоковића: Пресуда недостојна правне државе.* (n.d.). Преузето Август 29, 2022 са Politika.rs:

<https://www.politika.rs/scc/clanak/497562/Sport/Tenis/Nemacki-Bild-o-deportaciji-Dokovica-Presuda-nedostojna-pravne-drzave>

51. *Новак Ђоковић.* (n.d.). Преузето Август 18, 2022 са Novosti.rs:

<https://www.novosti.rs/c/tag/91/novak-djokovic>